

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-043 назди Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон ба диссертатсияи номзадии Ҳабибзода Назира Халил дар мавзи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ.

1. Диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил ба таҳқиқоти истифодаи тафтиши ба худкушӣ расондан бахшида шудааст. Дар даҳсолаи охир мавзӯи худкушӣ диққати ҷомеашиносон, равоншиносон ва ҳуқуқшиносонро дар бисёре аз кишварҳои ҷаҳон ба худ ҷалб кардааст. Ин падида одамонро новобаста аз синну сол, ҷинс, касб, сатҳи маълумот ва фарҳанг фаро мегирад. Афзоиши худкушӣ ва кӯшиши анҷоми он, ки дар аксари кишварҳои дунё мушоҳида мешавад, ба сатҳи иқтисодӣ, тартиботи ҷамъиятӣ ва арзишҳои ахлоқиву маънавӣ таъсири манфӣ мерасонад. Худкушӣ ба яке аз масъалаҳои ҷиддии ҷомеаи муосир табдил ёфтааст. Он дар байни сабабҳои асосии марги шахсони қобили меҳнат ҷой дошта, дар бархе аз кишварҳо ва минтақаҳо тамоюли афзоишро нигоҳ медорад.

Амалҳои худкушӣ ва кӯшиши анҷоми он дар ҷомеаи имрӯз ҳамчун зуҳуроти номатлуб арзёбӣ мешаванд. Эъломияи умумии ҳуқуқи башар, дигар созишномаҳои байналмилалӣ ва Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи зиндагиро ҳамчун як арзиши бунёдии инсонӣ кафолат медиҳанд. Ҳамзамон, таълимоти динҳои бузурги ҷаҳон низ худкуширо амали мазамматшуда мешуморанд. Бо вучуди ин, дар шароити имрӯза ашхосе ҳастанд, ки бар хилофи ҳуқуқи конститутсионии худ, ихтиёрӣ аз ҳаёт даст мекашанд ё кӯшиши анҷоми ин корро мекунанд. Ғайр аз ин, шахсоне низ вучуд доранд, ки бо рафтор ё суҳанони номуносиб дигаронро ба худкушӣ таҳриқ медиҳанд ва эҳсосоти вазнини равониро ба онҳо таҳмил мекунанд. Диссертатсия ва автореферати пешниҳодшуда ҷиҳати дифоъ дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-043 назди Академияи Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад.

2. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-чустучӯӣ мувофиқат мекунад. Навовариҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он муайян мегардад, ки бори аввал дар таҷрибаи илми криминалистика Ҷумҳурии Тоҷикистон кӯшиши таҳлили мукаммали тафтиши ба худкушӣ расондан, дар доираи рисолаи номзадӣ анҷом дода шудааст. Ин таҳқиқот холигии мавҷудаи назариявӣю амалиро пур намуда, муносибати низомиро ҷиҳати омӯзиши омилҳои истифодаи техникаи криминалистикӣ аз ҷониби муфаттишони прокуратура дар раванди тафтиши ҷиноят пешниҳод менамояд.

3. Диссертант зимни омӯзиши мавзуъ 15 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳои таҳризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст, ки мазмуну муҳтавои таҳқиқотро инъикос мекунанд. Мақолаҳои илмӣ интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи ҷопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

4. Автореферати диссертатсия (тоҷикӣ ва русӣ) фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошад. Дар диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур аз муқаддима, се боб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт ташкил ёфта, дар асоси талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва дигар маводи илмӣ (фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 июни соли 2024, №493)» таҳия гардидааст.

Дар қисмати муқаддимаи диссертатсия муаллиф мубрами мавзуъро асоснок карда, дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ, робитаи таҳқиқот бо

барномаҳо (лоихаҳо), мавзӯҳои илмӣ, мақсади таҳқиқот, вазифаҳои таҳқиқот, объекти таҳқиқот, мавзӯи таҳқиқот, асосҳои назариявии таҳқиқот, навгонии илмии таҳқиқот, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсияро таҳлил ва баррасӣ намудааст.

Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот бо таҳлилҳо, озмоишҳо, дурустии маълумотҳо, ҳаҷми кофӣ маводи диссертатсия ва мақолаҳо собит карда шудааст. Хулосаву тавсияҳо ба таҳлили илмии натиҷаҳои таҳқиқотҳои назариявӣ ва амалӣ асос ёфтаанд.

6. Вобаста ба ин, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил дар мавзӯи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил дар мавзӯи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ дар асоси банди 60-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Ҳабибзода Назира Халил дар мавзуи “Тафтиши ба худкушӣ расондан” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-чустучӯӣ дар Шурои диссертатсионии БД.КOA-043 назди Академияи вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 12.00.12 – Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-чустучӯӣ мувофиқ мекунад, ба ҳайси муқаррризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- **Астанов Истам Рустамович** – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, сардори кафедраи «Криминалистика ва экспертизаҳои судии» Академияи ҳифзи ҳуқуқи Ҷумҳурии Ўзбекистон.

- **Салимов Баҳромҷон Азизович** – номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, мудирӣ кафедраи фанҳои ҳуқуқи Мактаби олии Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон

3. Ба ҳайси муассисаи пешбар муассисаи байнидавлатии таълимии таҳсилоти олии «Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон» (ш. Душанбе) таъин карда шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,

аъзои Шурои диссертатсионӣ

Шарипов Т.Ш.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор,
аъзои Шурои диссертатсионӣ

Искандаров З.Х.

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
сардори кафедраи муҳофизати
қонунҳои факултети № 2
АВКДҶТ

Тоҳирзода О. Т.

Имзоҳои Шарипов Т.Ш., Искандаров З.Х.,-ро

ТАСДИҚ МЕКУНАМ:

Сардори Раёсати кадрҳои
корҳои махсуси ДМТ

Шодихонзода Э.Ш.

Имзоҳои Тоҳирзода О.Т.–ро

ТАСДИҚ МЕКУНАМ:

Сардори шӯбаи кадрҳои
Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон

Музаффарзода Б.З.

« 2 » _____ 10 _____ 2025 с.